

13 Οκτωβρίου 2016

Στο φως σημαντικά στοιχεία για την Μονή Απ. Σίλα στον Ύψωνα

/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

Καταγράφονται κατά τις πρώτες δεκαετίες του 16ου αιώνα στοιχεία για αγοραπωλησίες και εκμισθώσεις χωριών, φέουδων, γαιών, ελαιώνων και

αμπελώνων

Σημαντική βοήθεια στις αρχαιολογικές ανασκαφές στην ερειπωμένη Μονή του Αποστόλου Σίλα στην κοινότητα του Ύψωνα, βορείως της Λεμεσού, εκτιμάται ότι θα προσφέρει αρχειακή βενετική πηγή, η οποία φέρνει στο φως, μεταξύ άλλων, πολύτιμες ειδήσεις και τα μοναδικά έως σήμερα στοιχεία για την εν λόγω βυζαντινή Μονή.

Στη βενετική πηγή, την οποία εντόπισε στο πλαίσιο των ερευνών της η Δρ. Νάσα Παταπίου του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών Κύπρου, καταγράφονται κατά τις πρώτες δεκαετίες του 16ου αιώνα στοιχεία για αγοραπωλησίες και εκμισθώσεις χωριών, φέουδων, γαιών, ελαιώνων και αμπελώνων.

Επίσης, γνωστοποιούνται στοιχεία για φεουδάρχες της εποχής, που σχετίζονται με τις παραπάνω αγοραπωλησίες και εκμισθώσεις, για χωριά, για φέουδα και τα ονόματά τους, για εκκλησίες και μονές, για ιερείς και ηγουμένους, αλλά και για την Μονή του Αποστόλου Σίλα στον Ύψωνα, η οποία πρέπει μάλλον να ιδρύθηκε κατά τους πρώτους βυζαντινούς χρόνους, ωστόσο διεξοδικές απαντήσεις θα δώσει μελλοντικά η αρχαιολογική σκαπάνη.

Από την έρευνα της Νάσας Παταπίου σε βενετικά αρχεία, τεκμηριώνεται πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η Μονή εξακολουθούσε να υφίσταται και να λειτουργεί και κατά τα χρόνια της βενετικής κυριαρχίας.

Επίσης, όπως διαφαίνεται, βρισκόταν σε καλό οικονομικό επίπεδο, αφού ο τότε ηγούμενός της, Δαβίδ, φρόντισε να αγοράσει για την Μονή έναν αμπελώνα στον Ύψωνα.

Η Μονή, η οποία ίσως να εγκαταλείφθηκε και να έπαψε να λειτουργεί κατά τα πρώτα χρόνια της τουρκοκρατίας, αποτελεί μετόχιο του Πατριαρχείου της Ιερουσαλήμ, καθώς και όλες οι κτηματικές ιδιοκτησίες οι εγγεγραμμένες σ' αυτή.

Κατά τη λατινοκρατία, το Πατριαρχείο της Ιερουσαλήμ κατείχε στην Κύπρο, εκτός από Μονές, και ολόκληρα χωριά.

Η Δρ Παταπίου θεωρεί ότι τόσο η Μονή όσο και οι κτηματικές ιδιοκτησίες της πρέπει να ανήκαν στον Πανάγιο Τάφο, τουλάχιστον από τα χρόνια της λατινοκρατίας στην Κύπρο.

Σύμφωνα με τον Έξαρχο του Παναγίου Τάφου στην Κύπρο, Μητροπολίτη Τιμόθεο, από το αρχικό οικοδόμημα της Μονής, το οποίο κτίστηκε προφανώς σε σχήμα Γ, σώζονται μόνον δύο κελλία, άνευ οροφής, τα λοιπά κτήρια είναι παντελώς

κατεστραμμένα, ο δε ναός αυτής με το αγίασμα, κείται σε άμορφη μάζα ερειπίων και διακρίνεται περιγραμματικώς από την χαμηλή τοιχοδομή του.

Μέχρι σήμερα δεν έχει εξακριβωθεί επακριβώς ο χρόνος ίδρυσης της Μονής, ούτε πότε έγινε μετόχιο του Παναγίου Τάφου.

Το 1980 πουλήθηκε με την γύρω κτηματική περιουσία και η Μονή είναι γραμμένη στο κτηματολόγιο στο όνομα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Με άδεια του Τμήματος Αρχαιοτήτων Κύπρου, η ιδιώτης αρχαιολόγος, Ντόρια Νικολάου, άρχισε εργασίες για τον καθαρισμό, αποτύπωση και την αναστήλωση της Μονής.

Από της 31ης Ιουλίου του 2010, ημέρα μνήμης του Αγίου Σίλα, τελείται στα ερείπια της Εσπερινός και Θεία Λειτουργία.

Ο Απόστολος Σίλας ή Σιλουανός, ένας από τους εβδομήκοντα αποστόλους υπήρξε, όπως μαρτυρείται, ηγετικό μέλος της πρώιμης χριστιανικής κοινωνίας και είχε συνοδεύσει τον Απόστολο των εθνών Παύλο, στα μέρη που είχε περιοδεύσει κατά το πρώτο και το δεύτερό του ταξίδι.

Η επαφή του Αποστόλου Σίλα με την Κύπρο υπήρξε κατά το δεύτερο ταξίδι του Αποστόλου Παύλου.

Αυτό εύλογα αιτιολογεί, όπως επισημαίνει η Δρ Παταπίου, την ίδρυση Μονής στο χωριό Ύψωνας της Λεμεσού, αφιερωμένης στον ίδιο.

Η ερευνήτρια σημειώνει ότι τόσο στο χωριό Ύψωνας, όσο και στη γύρω περιοχή, υπάρχουν ενδιαφέρουσες παραδόσεις για τον Απόστολο Σίλα.

Πηγές:ΑΠΕ-ΜΠΕ – [.onlycy.com](http://onlycy.com)